

KORKEAKOULUHALLINNON JA JOHTAMISEN OPINTOKOKONAISUUS
40 op
Study programme Administration and Management in Higher Education

Korkeakouluhallinnon ja johtamisen opintokokonaisuuden tavoitteena on auttaa ymmärtämään korkeakouluhallinnon ja korkeakoulujen johtamisen teoriaperustaa, teorioiden ja käytännön hallintotyön yhteyksiä sekä suomalaisen korkeakoulupolitiikan ja -hallinnon asemaa ja ominaisuusluonnetta kansainvälisessä ja erityisesti eurooppalaisessa viitekehyksessä.

Opintokokonaisuuden opintojaksot ovat aineopintojen ja syventävien opintojen tasoisia opintoja, joihin on erillinen haku kevätlukukauden alkupuolella. Opiskelijoiden suositellaan osallistuvan opintoihin aikaisintaan 3. opiskeluvuotena. Opintokokonaisuuden vastuupettajana toimii korkeakoulutuksen hallinnon ja talouden yliassistentti.

Opintojaksot:

KOHA1 Korkeakoulut ja korkeakoulutus tutkimuksen kohteena 4 op
KOHA2 Korkeakoulujärjestelmät ja niiden ohjaus 8 op
KOHA3 Organisaatio, päätöksenteko ja johtaminen 8 op
KOHA4 Korkeakoulujen rahoitus ja talous 8 op
KOHA5 Laatu ja arviointi 6 op
sekä toinen seuraavista opintojaksoista
KOHA6 Korkeakouluhallinnon juridiikka 6 op
KOHA7 Comparative Higher Education 6 op

Korkeakoulut ja korkeakoulutus tutkimuksen kohteena 4 op KOHA1

Introduction to Research on Higher Education

Tavoite: Opintojaksolla annetaan yleiskuva keskeisten tieteenalojen näkökulmista korkeakoulututkimukseen sekä perehdytään vertailevasta näkökulmasta korkeakoulujärjestelmien historiaan.

Sisältö:

- KOHA -opintokokonaisuuden esittely
- Tiedettä ja yliopistoja koskevan ajattelun kehitys
- Korkeakoulututkimuksen lähestymistavat ja tutkimusongelmat
- Sovellutukset korkeakouluhallinnon käytännön ongelmiin
- Johdatus keskeiseen kirjallisuuteen ja muihin tiedon lähteisiin

Annettava opetus: Luennot 12 h

Kirjallisuus:

- 1 Ben-David, J.: Centers of Learning: Britain, France, Germany, United States. Reprint edition, Transaction Publishers 1992. Suositellaan luettavaksi luvut 1–5
- 2 Aarrevaara, T. & Herranen, J. (toim.): Mikä meitä ohjaa? Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto 2006 (Osa I)

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus tentitään yhtenä kokonaisuutena.

Arvostelu: 1-5

Vastuupettaja: Korkeakoulutuksen hallinnon ja talouden professori

Korkeakoulujärjestelmät ja niiden ohjaus 8 op KOHA2

Higher Education Systems - Steering and Coordination Mechanisms

Tavoite: Perehdyttää korkeakoulujärjestelmien toimintaa ja ohjausta selittäviin teorioihin ja näkökulmiin

Sisältö:

- Johdatus korkeakoulujärjestelmätutkimukseen
- Korkeakoulujärjestelmän ohjauksen teorit – valtion, markkinoiden ja akateemisen profession ohjaus
- Kansainvälinen korkeakoulupolitiikan ja -ohjauksen dimensio
- Suomalainen korkeakoulujen ohjaus- ja hallintojärjestelmä kansainvälisessä viitekehyksessä

Annettava opetus: Luennot 12 h, seminaari 6 h

Kirjallisuus:

- 1 Clark, B.R.: The Higher Education System: Academic Organization in Cross-National Perspective. University of California Press 1983 tai myöh. painos (soveltuvin osin)
- 2 Becher, T. & Trowler, P. R.: Academic Tribes and Territories: Intellectual Enquiry and the Cultures of Discipline. 2nd edition. SRHE & Open University Press 2001 (soveltuvin osin)
- 3 Valikoima artikkeleita

Suoritustapa: Luentojen ja kirjallisuuden pohjalta laaditaan harjoitustyö, joka käsitellään seminaarissa

Arvostelu: 1-5

Edeltävät opinnot: KOHA1

Vastuuopettaja: Korkeakoulutuksen hallinnon ja talouden professori

Organisaatio, päätöksenteko ja johtaminen 8 op KOHA3

Organization, Decision Making, Management and Leadership

Tavoite: Perehdyttää korkeakouluorganisaation ja sen yksiköiden johtamista ja kehittämistä koskeviin teorioihin, ajattelumalleihin ja sovelluksiin.

Sisältö:

- Akateemisen organisaation erityispiirteet
- Korkeakoulun ja ympäristön väliset suhteet ja dynamiikka
- Tieteenala- ja hallintokulttuurit
- Henkilöstöhallinto

Annettava opetus: Luennot 12 h, seminaari 6 h

Kirjallisuus:

- 1 Clark, B. R.: Creating Entrepreneurial Universities: Organizational Pathways of Transformation. Oxford: Pergamon Press 1998
- 2 Valikoima vuosittain vaihtuvia artikkeleita

Suoritustapa: Luentojen ja kirjallisuuden pohjalta laaditaan harjoitustyö, joka käsitellään seminaarissa

Arvostelu: 1-5

Edeltävät opinnot: KOHA1

Vastuuopettaja: Tutkimusjohtaja

Korkeakoulujen rahoitus ja talous 8 op KOHA4

Finance and Financial Administration

Tavoite: Perehdyttää korkeakoulutalouden, rahoituksen ja suunnittelun teoreettisiin perusteisiin ja käytäntöihin

Sisältö:

- Korkeakoulujen rahoitusrakenteet ja -järjestelmät – kansainvälinen näkökulma
- Strateginen ja taloudellinen suunnittelu
- Budjetointi, talouden seuranta ja mittaaminen – Korkeakoulujen taloudellinen valvonta

Annettava opetus: Luennot 12 h, seminaari 6 h

Kirjallisuus:

- 1 CPB/CHEPS: Higher Education Reform: Getting the Incentives Right. CHEPS 2001. (soveltuvin osin)
- 2 Johnstone, D. B.: Financing Higher Education: Cost-sharing in International Perspective. Boston College Center for International Higher Education/Sense Publishers 2006 (soveltuvin osin)
- 3 Valikoima vuosittain vaihtuvia artikkeleita

Suoritustapa: Luentojen ja kirjallisuuden pohjalta laaditaan harjoitustyö, joka käsitellään seminaarissa.

Vastuuopettaja: Yliassistentti

Laatu ja arviointi 6 op KOHA5

Quality and Quality Assurance

Tavoite: Perehdyttää korkeakoulujen toimintaa koskevaan arviointiin ja sen teoreettisiin perusteisiin sekä laatutyöhön.

Sisältö:

- Laatuajattelu ja lähestymistavat arviointiin – teoreettinen ja historiallinen perusta
- Laadun hallinnan menetelmät ja funktiot
- Arviointipolitiikat ja arviointimallit – koulutuksen tutkimuksen ja instituuttien arviointi eri maissa

Annettava opetus: Luennot 12 h, seminaari 6 h

Kirjallisuus:

- 1 Brennan, J. and Shah, T., Managing Quality in Higher Education. Buckingham: Open University Press 2000
- 2 Valikoima vuosittain vaihtuvia artikkeleita ja raportteja

Suoritustapa: Luentojen ja kirjallisuuden pohjalta laaditaan harjoitustyö, joka käsitellään seminaarissa

Edeltävät opinnot: KOHA1

Vastuuopettaja: Tutkimusjohtaja

Korkeakouluhallinnon juridiikka 6 op KOHA6

Legal Issues in Higher Education Administration

Tavoite: Perehdyttää käytännön hallintotoimintaa koskeviin menettelytapoihin ja normeihin sekä korkeakoululainsäädännön erityiskysymyksiin.

Sisältö:

- Oikeudellinen näkökulma korkeakoulujen toimintaan ja korkeakouluhallintoon
- Hallintoasioiden käsittely
- Tiedon omistusoikeudet ja muita ajankohtaisia oikeudellisia kysymyksiä

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

1 Kulla, Heikki: Hallintomenettelyn perusteet. Helsinki: Kauppakaari OYJ, Laki-miesliiton kustannus 2003

2 Mäenpää, Olli: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet. Helsinki: Edita Prima Oy 2003

3 Niemivuo, Matti & Keravuori, Marietta: Hallintolaki. Porvoo: WSOY Lakitieto 2003

4 Valikoima säädöksiä: Ilmoitetaan luentojen yhteydessä.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus tentitään yhtenä kokonaisuutena ja lisäksi suoritetaan luentoihin liittyvät etätehtävät.

Edeltävät opinnot: KOHA1

Vastuuopettaja: Korkeakoulutuksen hallinnon ja talouden professori

Comparative Higher Education 6 ECTS KOHA7

Vertaileva korkeakoulututkimus 6 op

Objective: Acquainting the students with understanding of comparative research on higher education and to provide an introduction to different systems of higher education.

Contents:

- Theories of comparative research on higher education systems
- Basic structures and functions of national higher education systems

Teaching: Lectures 12 h, seminar 6 h.

Literature:

1 Selected books and articles

Method of Assessment: Each student shall write an essay on the basis of the lectures and the literature, and they will be handled in the seminar.

Preceding studies: KOHA1

Lecturer in charge: Prof. James Fairweather